

Kunnskapsdepartementet

Saksbehandler Asle Sandnes

Postboks 8119 DEP
0032 OSLO

Vår dato 17.01.2023

Vår referanse 2022/843

Deres dato

Deres referanse

Høringssvar fra FUG - Intensjonsavtale om skoleavslutning og russefeiring.

Kunnskapsdepartementet ønsker skriftlige innspill til innholdet i intensjonserklæringen og hvordan denne kan iverksettes slik at den får virkning lokalt. Foreldreutvalget for grunnopplæringen (FUG) takker for invitasjonen til å medvirke.

FUG ønsker å støtte opp om initiativet fra departementet, blant annet ved å:

- Rette fokus mot intensjonserklæringen i våre kanaler.
- Løfte fram foreldrenes viktige rolle og ansvar og spre god praksis om foreldrenes samarbeid med skolen, elevene og hverandre med henblikk på en trygg og inkluderende skoleavslutning og russefeiring.
- Fortsette med å følge arbeidet til Ombudet for barn og unge i Viken og bygge vårt arbeid blant annet på gode erfaringer derfra.

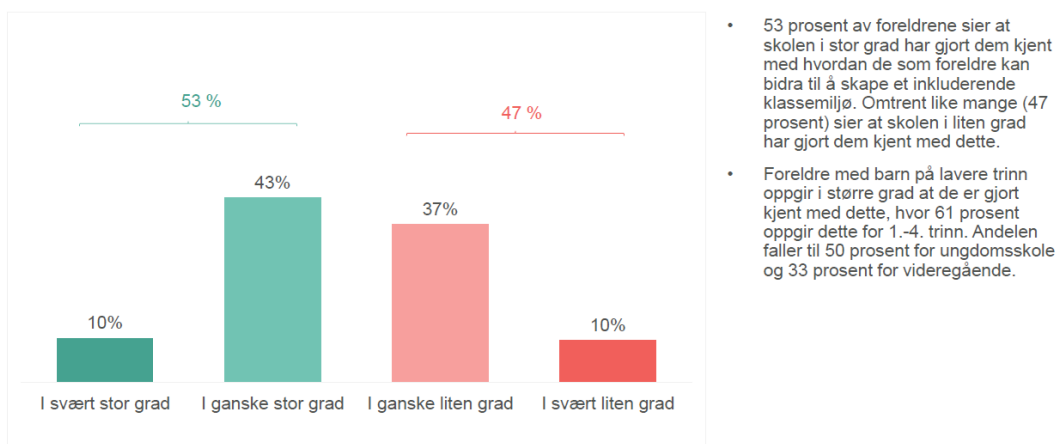
Her er FUG sine innspill oppsummert:

- Intensjonserklæringen må baseres på og vise til opplæringsloven kap. 9A. Mange sider av dagens russefeiring står seg ikke i lys av kap. 9A.
- Det må konkretiseres at arbeidet som springer ut av erklæringen starter allerede i ungdomsskolen – gjerne med en presisering av at skolemiljø i relasjon til russefeiring/skoleavslutning skal være tema på foreldremøte hvor overgang til vgs. behandles.
- Foreldreorganer er ikke obligatorisk i vgs. Grunnleggende strukturer for organisering av foreldrenes innsats for en trygg og inkluderende skoleavslutning og russefeiring, finnes i utgangspunktet ikke. Det bør konkretiseres i intensjonserklæringen at skolene har et ansvar for å involvere og organisere foreldre.
- Det tre punktene under «Hvordan skal vi få dette til» er for vagt formulert. Erklæringen bør være tydeligere på ansvarsforhold.
- Det bør være et premiss for erklæringen at man ønsker bort i fra en russefeiring som er ekskluderende, styrt av kommersielle aktører, og som varer i flere uker med utagerende festing. Vi mener at idealet må være en avslutning for alle av begrenset varighet.

I oversendelsesbrevet fra departementet er kap. 9A i opplæringsloven fremhevet som en av de viktigste rammene for arbeidet med en trygg og inkluderende skoleavslutning og russefeiring. FUG mener at dette er *den* viktigste rammen. Vi mener at opplæringsloven må konkret inn i intensjonserklæringen, og det må understrekes at kap. 9A ikke slutter å virke selv om skoleelevene er myndige.

Gjennom hele grunnskolen er retten til et trygt og godt skolemiljø og skolens forpliktelser etter opplæringsloven kap. 9A sentralt i skolens møte med elever og foreldre. FUG er tydelige på at foreldrene er en viktig faktor og har et stort ansvar i relasjon til et inkluderende og trygt skolemiljø, men det er viktig at foreldrene får informasjon om hvilke utfordringer skolen har og hvordan de best kan bidra. Vårt inntrykk er at fokuset på foreldrenes rolle er dalende fram mot overgangen til videregående skole og ytterligere dalende etter dette. Det medfører at det kan være vanskelig eller umulig å blåse liv i foreldrene når russetiden utfordrer skolemiljøet. Det er derfor avgjørende at arbeidet begynner tidlig nok. En undersøkelse gjort av opinion for FUG underbygger dette. Her er et lite utdrag fra undersøkelsen som ble gjennomført høsten 2022:

Halvparten av foreldrene er gjort kjent med hvordan de selv kan bidra til inkluderende klassemiljø

n= 1010 ? I hvilken grad har skolen gjort deg kjent med hvordan du som forelder kan bidra til å skape et inkluderende klassemiljø?

14

Vi støtter at erklæringen er åpen om hvem som kan delta i arbeidet som springer ut av erklæringen. Men for at intensjonserklæringen skal få virkning lokalt, mener vi at det må tydeligere inn hvem som har ansvar for hva. Det blir for lite forpliktende å erklære at det «er naturlig» at elevene, foreldrene, lærerne og ledelsen på skolen og i fylkeskommunen snakker sammen. Blant annet er det ikke lovbestemte organer for foreldremedvirkning i videregående skole, og det er lite tradisjon for at foreldre organiserer seg på eget initiativ.

Det er store forskjeller mellom skolene, og fra kull til kull, hvilke utfordringer som er mest framtrædende. Vi mener foreldrene har mye å bidra med, men at det vil måtte variere fra sted til sted om foreldrene best kan bidra med støtte til å arrangere, som referansegruppe til russestyret, som moderatorer, som foreldrenettverk som veiledere dersom russeren inngår kontrakter eller alt på en gang.

FUG mener at dagens russefeiring på mange måter har kommet over i feil spor. Det engasjementet som nå har vokst fram bør lede til at man sammen tenker helt nytt om hva russefeiring og skoleavslutning skal være i Norge. Vi mener idealet bør søkes i våre naboland, Sverige og Danmark, hvor skoleavslutningen er avgrenset til feiring i omkring én uke.

Igjen, vi bidrar gjerne på dette og vil iverksette tiltak når den endelige erklæringen foreligger.

Med vennlig hilsen

Marius Chrømer
Leder, FUG

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur